

Obsah

Seznam zkratek	11
Kapitola 1 Průběh řízení a dokazování ve zvláštních řízeních soudních	13
1.1 Formální průběh zvláštních řízení	13
1.1.1 Přípravné jednání	13
1.1.2 Režim běžného jednání	14
1.1.3 Podstata „jiného soudního roku“ (§ 18 z. ř. s.)	15
1.2 Procesní dokazování a vyšetřovací zásada	18
1.3 Výjimky z vyšetřovací zásady	20
1.3.1 Omezení zásady vyšetřovací dohodou o předmětu řízení	20
1.3.2 Shodná tvrzení účastníků	21
1.3.3 <i>Leges speciales</i> ve zvláštní části zákona o zvláštních řízeních soudních	22
1.4 Zápor a klady zákona o zvláštních řízeních soudních	23
Kapitola 2 Určení a popření rodičovství	25
2.1 Obecný výklad	25
2.2 Zákonná domněnka na základě umělého oplodnění	26
2.3 Základní pravidla v řízení o popření a určení otcovství	28
2.4 Zákonná domněnka otcovství svědčící manželu matky (§ 776 obč. zák.)	33
2.5 Souhlasná prohlášení o otcovství podle § 415 a 416 z. ř. s.	35
2.5.1 Obecný výklad	35
2.5.2 Neplatnost prohlášení	39
2.5.3 Dítě jako osoba zúčastněná na prohlášovacím řízení	42
2.5.4 Blíže k vyvrácení domněnky otcovství svědčící manželu matky následkem prohlášení o pravém otci (§ 416 z. ř. s., § 777 obč. zák.)	45

2.5.5	Bliže k ustavení otcovství na základě souhlasného prohlášení muže a neprovdané matky (§ 415 z. ř. s.)	48
2.6	Určení otcovství soudem	51
2.6.1	Obecný výklad	51
2.6.2	Zmaření důkazu o otcovství	55
2.6.3	Předběžné opatření v řízení o určení otcovství	55
2.6.4	Účastníci řízení o určení otcovství	56
2.6.4.1	Procesní následky smrti matky, potenciálního otce nebo dítěte před zahájením řízení	57
2.6.4.2	Procesní následky smrti některého z účastníků po zahájení řízení	57
2.6.4.3	Bliže k následkům smrti navrhovatele	58
2.6.4.4	Bliže k následkům smrti dítěte (§ 784 odst. 2 obč. zák.)	59
2.6.5	Návaznost řízení o určení otcovství s řízením o poměrech dítěte	59
2.7	Popření otcovství	61
2.7.1	Obecný výklad	61
2.7.2	Dokazování v řízení o popření otcovství	62
2.7.3	Popření otcovství manželem matky	63
2.7.4	Výjimky z povinnosti prokazovat skutečnost zpochybňující otcovství	66
2.7.5	Prominutí lhůty k podání návrhu na popření otcovství	68
2.7.6	Zahájení řízení o popření otcovství z moci úřední	73
2.7.7	Účastníci řízení o popření otcovství	75
Kapitola 3	Osvojení	78
3.1	K osvojení nezletilého	78
3.1.1	Příliš mnoho dílčích řízení	78
3.1.2	Příliš mnoho opatrovníků	81
3.1.3	K dohledu nad úspěšností osvojení	82
3.1.4	Problém s naplněním aktivní legitimace osvojence k návrhu na zrušení osvojení	83
3.1.5	Rozpaky nad zrušitelností nezrušitelného osvojení pro „rozpor se zákonem“	84
3.1.6	Vyhodnocení nové úpravy osvojení nezletilého	85
3.2	Osvojení zletilého	86
3.2.1	Konflikt mezi hmotněprávní a procesní úpravou	86

3.2.2	K účastenství v řízení o osvojení zletilého	88
3.2.3	Připojení se zletilého osvojeence k návrhu na osvojení	89
3.2.4	Osvojení zletilého, který je omezen na svéprávnosti	90
3.2.5	Postavení nesvéprávného zletilého osvojeence v soudním řízení	92
3.2.6	Vyhodnocení nové úpravy osvojení zletilého	93
3.3	Postavení příbuzných osvojeence v řízení o osvojení	94
3.3.1	Následky aktivit blízkého příbuzného směřující ke svěření osvojeence do péče	94
3.3.1.1	Návrh na svěření osvojeence do péče	95
3.3.1.2	Prohlášení příbuzného o ochotě pečovat o osvojeence	97
3.3.2	Konkurence mezi řízením o osvojení a řízením o předání do péče příbuzného	98
3.3.3	Blízké příbuzenství	100
3.3.4	Vyhodnocení změn v postavení příbuzných osvojeence během procesu osvojení	101
3.4	Postup v řízeních o osvojení zahájených do 31. 12. 2013.	102
Kapitola 4	Výživné dětí	107
4.1	Vztah vyživovací povinnosti k dětem a rodičovské odpovědnosti	107
4.2	Podstata vyživovací povinnosti k dětem a její místo v systému vyživovacích povinností mezi jinými předky a potomky	108
4.3	Plnění výživného za jiného	120
4.4	Nespotřebované výživné	122
4.5	Blíže k hmotněprávním předpokladům pro stanovení výživného	124
4.5.1	Obecný výklad	124
4.5.2	K přerušení a obnovení konkrétní vyživovací povinnosti	126
4.5.3	Schopnost dítěte se živit	128
4.6	Výše výživného	131
4.6.1	Základní porovnání staré a nové úpravy	131
4.6.2	Kritéria pro stanovení výše výživného	135
4.6.2.1	Vlastní poměry výživou povinného	135
4.6.2.2	Sankce za nedoložení příjmu	149
4.6.2.3	Ministerské tabulky	154
4.6.2.4	Obtíž s ukládáním výživného rodiči, který je zaviněně bez příjmů	158
4.6.2.5	Poměry a potřeby dítěte	160

4.7	Výživné za dobu minulou	165
4.8	Změna poměrů vedoucí k novému rozhodnutí	166
4.9	Instituty navazující na běžnou vyživovací povinnost	169
4.9.1	Tvorba úspor	169
4.9.1.1	Základní srovnání staré a nové úpravy	170
4.9.1.2	Doba vytváření úspor	171
4.9.1.3	Verdikt o úsporách	172
4.9.1.4	Dispozice s úsporami	173
4.9.1.5	Bližší k podmínkám pro uložení povinnosti k tvorbě úspor	174
4.9.1.6	Mimosoudní dohoda o vytvoření úspor	175
4.9.1.7	Slabá místa aktuální úpravy úspor	177
4.9.2	Záloha na výživné	178
4.9.3	Problém s úroky z prodlení	183
4.9.4	Oprávnění zákonných zástupců použít jmění dítěte ve prospěch rodiny	186
4.10	Řízení o výživném	190
4.10.1	Obecný výklad	190
4.10.2	Bližší k rozhodnutí o výživném	194
4.10.3	Výkon rozsudku o výživném	198
4.10.4	Proměna řízení, jakmile dítě dosáhne svéprávnosti	200
4.11	Promlčení práva dítěte na výživné	202
Kapitola 5 Vyživovací povinnost dítěte k rodiči		205
Exkurz Rozhodování o nákladech ve zvláštních řízeních soudních		208
1	Obecná pravidla	208
2	Náklady řízení, která lze zahájit i bez návrhu, a řízení ve statusových věcech manželských	209
3	Náhrada nákladů v řízeních zahajovaných výhradně na návrh	211
4	Okolnosti případu	213
5	Sankce za svévoli	216
6	<i>Leges speciales</i>	217
7	Vyhodnocení změn při rozhodování o nákladech v „nesporech“	219
Příloha – vybraná zákonná ustanovení		220

Summary	235
Literatura	237
Věcný rejstřík	239
O autorovi	243